

1.1 Rregjistrimi në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar (SSN)

Shërbimi Shëndetësor Kombëtar (SSN) përbëhet nga struktura dhe shërbime të cilat garantojnë mbrojtjen e shëndetit dhe ndihmë shëndetësore për të gjithë qytetarët, si italianë ashtu edhe të huaj. Qytetari i huaj rezident në Itali me lejeqëndrim të rregullt gëzon të drejtën e ndihmës shëndetësore, të ofruar nga SSN, në mënyrë të barabartë me qytetarin italian. Ndihma shëndetësore u garantohet jo vetëm të rregjistruarve por edhe familjarëve që ata kanë në ngarkim të cilët kanë lejeqëndrim të rregullt.

225. Ku kryhet rregjistrimi?

Rregjistrimi kryet pranë Qendrës Shëndetësore Vendore në territorin ku je rezident ose (nëse nuk ke rezidencë) pranë Qendrës Shëndetësore Vendore në territorin ku ke adresën që ke shënuar në lejeqëndrim ose vendbanimin.

226. Çfarë është Qendra Shëndetësore Vendore?

Qendra Shëndetësore Vendore (ASL) është bashkësia e spitaleve, ambulancave, konsultoreve dhe zyrave që në një territor të caktuar (për shembull një provincë), kujdeset për shëndetin e popullsisë. Pranë Qendrës Shëndetësore Vendore kërkohet regjistrimi në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar (SSN) dhe zgjidhet mjeku i familjes.

227. Mund të rregjistrohem në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar?

Rregjistrimi në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar është i detyrueshëm për qytetarët e huaj titullarë të:

- lejeqëndrim BE për banorët me afat të gjatë;
- lejeqëndrim për motive pune të varur;
- lejeqëndrim për motive pune të pavartur;
- lejeqëndrim për motive rregjistrimi në pritje e punësimit;
- lejeqëndrim për motive familjare;
- lejeqëndrim për motive strehimi politik;
- lejeqëndrim për motive strehimi humanitar;
- lejeqëndrim për motive pritje adoptimi;
- lejeqëndrim për motive adoptimi;
- lejeqëndrim për motive marrje Shtetësie.

Nuk humbasin të drejtën, dhe nëse nuk janë regjistruar mund të regjistrohen, të huajt në pritje të lëshimit apo rinovimit të lejeqëndrimit. Këtë të drejtë e gëzojnë edhe familjarët kur janë në ngarkim të personit të rregjistruar.

Për të mësuar më shumë, rreth marrëveshjes mes Shtetit e krahinave që përmban "udhëzimet për zbatimin korrekt të legjislacionit për kujdesin shëndetësor të popullatës së huaj nga krahinat dhe Provincat Autonome.

Vini re: Të huajt që hyjnë në Itali për motive kurimi nuk mund të regjistrohen në SSN dhe duhet të paguajnë kurat e kryera. Të huajt refugjatë politik dhe pa shtetësi si dhe bashkëshortët e tyre, kanë të drejta të njëjta si qytetarët italianë në se kanë lejeqëndrim të vlefshëm për strehim politik. Për të miturit, prindërit e të cilëve janë të rregjistruar në SSN, garantohet i njëjti trajtim me të miturit e rregjistruar, që nga momenti i lindjes.

Shtetasit e huaj të cilët kanë lejeqëndrimi për arsye studimi, për motive feje dhe të huaj të tjera mund të rregjistrohen vullnetarisht në SSN për vete dhe familjet e tyre që jetojnë me ta, ose mund të sigurohen kundër sëmundjeve lëndimeve dhe shtatezanise (siguracioni duhet të vlejë në të gjithë Italinë, duke përfshirë edhe familja)

228. Kur nuk mund të rregjistrohesh në SSN?

Nuk mund të regjistrohen shtetasit e huaj me banim të rregullt në vend për më pak se tre muaj (viza turistike, vizita, biznes, etj...) dhe të huajt pranishëm pa rregulla në territor.

229. Çfarë dokumentash duhet të paraqes për tu rregjistruar në SSN?

Në përgjithësi, dokumentet që duhet të paraqiten janë:

- lejeqëndrim të vlefshëm; nëse lejeqëndrimit është në fazë ripërtitje, mund të paraqitet leja e skaduar sëbashku me ricevutën e kërkesës së ripërtitjes (e lëshuar nga Kuestura ose nga Posta);
- deklaratë residence dhe të gjendjes familiare (ose deklarate efektive të vëndbanimit sipas lejeqëndrimit);
- kodi fiskal;
- deklaratë ku merr përgjegjësinë e komunikimit të çdo lloj ndryshimi të gjendjes së tij.

Përveç këtyre:

Mund të kërkohen dokumentet të veçanta që ndryshojnë në varësi të llojit të lejes së mbajtur. Për një listë të detajuar të dokumenteve të nevojshme mund të kontrolloni marrëveshjen midis Shtetit dhe krahinave që përmban udhëzime për zbatimin korrekt të legjislacionit për kujdesin shëndetësor të popullatës së huaj nga rajonet dhe provinca autonome.

230. Sa kohë zgjat rregjistrimi në SSN?

Kohëzgjatja e rregjistrimit në SSN ka të njëjtën kohëzgjatje si dhe lejeqëndrimi.

231. Kur mbaron rregjistrimi pranë SSN?

Rregjistrimi pranë SSN mbaron:

- në se skadon lejeqëndrimi, me përjashtim të rastit kur tregon kërkesën për rinovim ose lejeqëndrimin e rinovuar;
- në se skadon lejeqëndrimi të është anuluar ose mohuar, me përjashtim të rastit kur provon apelimin ndaj faktit;
- në rast dëbimi;
- në rastin kur i huaji nuk plotëson kushtet për të bërë pjesë në kategoritë për të cilat parashikohet rregjistrimi i detyruar në SSN (për shembull: ndërrimi i motivit të lejeqëndrimin për të cilin nuk parashikohet rregjistrimi i detyruar në SSN, përfundimi i aktivitetit të punës ose i rregjistrimit në listat e punësimit përtë huajin që nuk është titullar i një lejeqëndrimi për të cilin nuk parashikohet rregjistrimi i detyruar në SSN).

232. Cilat janë dokumentat dhe shërbimet shëndetësore që përfitojnë të regjistruarit në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar?

- librezat shëndetësore;
- zgjedhja e mjekut të familjes dhe pediatrit për të miturit;
- vizita mjeksore të përgjithshme në ambulancë dhe vizita mjeksore të specializuara;
- vizita mjeksore në shtëpi;
- shtrim në spital;
- vaksinimi;

- analiza gjaku, radiografi, ekografi, etj
- receta për ilaçe;
- çertifikata mjeko-ligjore;
- ndihmë për riaftësim, proteza, etj.

Vini re: ekzistojnë disa shërbime që garantohen edhe nëse nuk je i regjistruar në Shërbimin Shëndetsore Kombëtare. Janë të siguruara: mjekimet ambulatoriale e spitalore urgjente ose thelbësore, ose të vazhdueshme, për sëmundje dhe lëndimi dhe janë zgjeruar programet parandaluese të mjekësisë për të ruajtur shëndetin individual dhe kolektiv.

Në mënyrë të veçantë garantohen:

- trajtimi i shtatzënisë dhe lehonisë;
- kujdesi i fëmijës;
- vaksinat;
- programet e profilaksisë;
- parandalimi, diagnostikimi dhe trajtimi i sëmundjeve infektive;
- kujdesi, parandalimi dhe rehabilitimi në fushën e varësisë nga droga.

1.2 Libreza shëndesore

233. Çfarë është libreza shëndetësore?

Është dokumenti që lëshohet në Qendrën Shëndetësore e që provon rregjistrimin në SSN. Është e domosdoshme për të përfituar shërbimet shëndetësore. Libreza shëndetësore përmban:

- të dhënat personale të personit dhe kodin fiskal;
- datën e skadencës, e vlefshme vetëm për asistencën shëndetsore;
- një hapësirë të lirë për të shënuar, nëse ka, të dhëna shëndetsore rajonale, e tre shkrojna “braille” për të verbërit;
- kodin fiskal në format barcode e bandë magnjetike.

234. Si të veprojmë në rast se humbas librezën shëndetësore?

Duhet të denoncosh humbjen pranë autoriteteve kompetente dhe të kërkosh një tjetër pranë Qendrës Shëndetësore Vendore.

1.3 Shërbimet shëndetsore

235. Kush është mjeku i familjes?

Është profesionisti që siguron kurat e mjeksore të përgjithshme:

- viziton pacientët në studjon e tij ose në shtëpinë e të sëmurit kur kushtet e këtij të fundit nuk e lejojnë të shkojë tek mjeku;
- lëshon receta për ilaçe, analiza dhe vizita të specializuara;
- propozon shtrimin në spital nëse është i nevojshëm;
- lëshon çertifikata.

236. Kush është pediatri i bazës?

Është mjeku që ndjek fëmijët, i viziton kohë pas kohe, kontrollon rritjen e tyre, lëshon receta për ilaçe, analiza dhe vizita të specializuara, propozon shtrimin në spital nëse është i nevojshëm, lëshon çertifikata.

237. Si mund të zgjedh mjekun e familjes dhe pediatrin?

I huaji i regjistruar në SSN mund të zgjedhë mjekun e familjes dhe pediatrin për fëmijët e moshës nga 0 deri në 14 vjeç të cilët gëzojnë të drejtën e të pasurit falas të mjekut specialist pediatër.

Pranë zyrës ku lëshohen librezat shëndetësore mund të konsultosh një listë mjekësh të disponueshëm. Emri i mjekut të familjes shkruhet në librezën tënde shëndetësore.

238. Çertifikatat e lëshuara nga mjeku i familjes dhe pediatri janë falas?

Janë falas:

- çertifikatat për mungesë nga puna të prindit në rast se ka fëmijën sëmurë;
- çertifikatat për ushtrimin e aktiviteteve sportive në shkollë;
- çertifikatat në rast sëmundjeje dhe dëmtimi fizik ose motive të tjera shëndetësore që nuk të lejojnë të shkosh në punë.

Nuk është falas:

- çertifikata për ushtrimin e aktiviteteve sportive profesionale;
- çertifikata me qëllim kryerjen e sigurimit;
- çertifikata për kërkesën e invaliditetit.

239. Mund të kërkoj zëvendësimin e mjekut të familjes në çdo moment?

Po, duhet të plotësosh një formular; në të njëjtën kohë duhet të tregosh mjekun e ri që ke zgjedhur.

240. Si bëhen vizitat e specializuara?

Për të kryer një vizitë të specializuar është e nevojshme kërkesa nga ana e mjekut të familjes. Me kërkesën e mjekut dhe me librezën shëndetësore duhet të shkosh të prenotosh vizitën në qendrën shëndetësore vendore. Disa ASL kanë një sistem telefonik për prenotimin e shërbimeve shëndetësore. Këto shërbime mund të kryhen edhe pranë laboratorëve privatë të konvencionuar.

241. Vizitat e specializuara janë falas?

Për të kryer vizitat e specializuara, analizat dhe blerjen e ilaçeve, duhet paguar një kuotë e caktuar nga Shteti, fatura (*ticket*).

Ilaçet nuk i paguajnë:

- invalidët civilë të shkallës 100%, invalidët civilë të shkallës më të lartë se 2/3, ose ata që kanë çekun e shoqërimit, të verbërit dhe shurdhët;
- viktimat e terrorizmit dhe të kriminalitetit të organizuar;
- pacientët të cilët i nënshtrohen kurave të dhimbshme;
- titullarët e pensioneve shoqërore;
- titullarët e pensioneve prej 60 vjetëve e sipër.

Shërbimet e specializuara janë falas për:

- titullarët e pensioneve shoqërore dhe familjarët që kanë në ngarkim;
- të papunët, titullarët e pensioneve prej 60 vjetëve e sipër;
- invalidët civilë të shkallës më të lartë se 2/3, ose ata që kanë çekun e shoqërimit;
- të dëmtuarit në punë dhe të gjitha kategoritë e qytetarëve të parashikuara

Disa shërbime mjeksore, janë falas, edhe nëse qytetari nuk bën pjesë në asnjërën prej kategorive të mësipërme. Ato janë:

- shërbimet për diagnostikimin e parakohshëm të tumoreve (mamografitë, papteste, etj);
- shërbimet e parashikuara për mbrojtjen e gruas gjatë shtatzanisë, për shembull analiza të ndryshme, ekografi, etj;
- shërbimet e parashikuara në kuadrin e dhurimit e gjakut, të organeve, vaksinave jo të detyrueshme për fëmijët deri në moshë 14 vjeç.

242. Si të veproj për të përfituar shërbimet falas?

Duhet të paraqesësh kërkesën në Qendrën Shëndetësore Vendore të bashkëngjitur me çertifikatën e mjekut specialist ose spitalor, librezën shëndetësore dhe kodin fiskal. Qendra Shëndetësore Vendore lëshon një librezë që lejon një maksimum prej 6 recetash për ilaçet që duhen për një sëmundje të caktuar. Kohezgjatja e perjashtimit mund të jetë e përhershme ose e përkohshme, sipas llojit të sëmundjes dhe rregullares rajonale. Skadenca e ketyrë librezave që lejojnë marrjen e ilaçeve pa pagese është e shënuar mbi çertifikatë.

Vini re: Ligji mbi shërbimet falas mund të pësojë ndryshime. Për informacione më të hollësishme mbi shërbimet falas në fuqi si edhe mbi dokumentat që duhen paraqitur, mund të drejtohesh tek mjeku i familjes apo pediatri që ke zgjedhur.

243. Cilat janë shërbimet e urgjencës?

Në rastet e urgjencës (aksidente, dëmtime dhe çdo lloj situatë e rrezikshme për jetën) mund të shkosh në Urgjencën e Spitalit (*Pronto Soccorso*) ose të kërkohsh ndërhyrjen e mjekut duke telefonuar falas në numrin 118 i cili funksionon 24 orë pa pushim.

244. Ndihma spitalore është falas?

Shërbimet spitalore janë falas për të gjithë qytetarët të cilët janë regjistruar në SSN. Ligji financiar 2006 ka parashikuar që duke filluar nga 1 janari i 2007 një pagesë në ndihmën e shpejtë të spitaleve për ndërhyrjet e klasifikuara si jo urgjente (kodi i bardhë).

245. Çfarë është mjeku i rojes?

Është një shërbim, krejtësisht të lire, i ndihmës së menjëhershme mjekësore në shtëpi, për banorët e rajonit, ndima mund të kërkohe në çdo kohë në raste të nevojës rëndë. Qytetarët që jetojnë në rajonet e tjera duhet, të paguajnë tarifën për vizita të rastit.

246. Ndihma e infermieres parashikohet në shërbimet e SSN?

Aktualisht ky shërbim nuk parashikohet nga SSN. Në rastet e nevojshme mund të ofrohet, në shtëpi, nëse shërbimi social i komunës e sinjalizon rastin tek organet shëndetësore.

247. Mund të detyrohet pacienti të kryejë vizitat dhe shërbimet shëndetësore?

Vetëm në rastet e parashikuara nga ligji (Trajtime Shëndetësore të Detyruara) por gjithmonë duke respektuar dinjitetin dhe të drejtat civile të njeriut. Këto ndërhyrje parashikohen nga Kryetari i Bashkisë, me propozim të mjekut, dhe me konvalidimin e mjekut të strukturës shëndetësore kompetente. Pas 48 orësh nga shtrimi, nisma duhet t'i komunikohet Gjykatësit kompetent.

248. Mund të kundërshtosh një trajtim shëndetësor të detyruar?

Personi që është detyruar t'i nënshtrohet trajtimit shëndetësor, ose kush është i interesuar, mund të paraqesë apelin pranë Gjykatës kundër vendimit të Gjykatësit, i cili ka konvaliduar vendimin mbi trajtimin mjekësor.

249. Çfarë ndodh nëse qytetari që i nënshtrohet një ndërhyrjeje shëndetësore të detyrueshme është i huaj ose pa shtetësi?

Vendimi duhet t'i komunikohet Ministrisë së Brendëshme dhe Konsullatës së vendit të origjinës së personit. Komunikimin e kryen Prefekti.

250. Çfarë janë konsultoret familjare?

Janë shërbime, shoqërore-shëndetësore të territorit, që mbrojnë shëndetin fizik dhe psikik të gruas, fëmijës, çiftit dhe familjes. Shërbimet janë falas dhe për t'i kryer ato duhet të prenotohen më parë. Është një shërbim që u ofrohet edhe qytetarëve të huaj.

Në këshillimore gjinden figura profesionale si me kompetenca psikologjike dhe shoqërore: psikologë, asistentë shoqëror, sociologë, ndërmjetës kulturor, ashtu edhe me kompetenca shëndetësore: pediatër, gjinekologë, mami, infermierë, asistentë shëndetësor.

Mund të drejtohesh në konsultoret familjare për shërbimet e mëposhtme:

- këshilla dhe vizita mbi kontracëptimin;
- për t'u ndjekur gjatë shtatzanisë;
- kurse parapërgatitjeje për lindje;
- kontrolle periodike gjinekologjike;
- parandalimin e tumoreve tek femrat;
- këshilla dhe asistencë gjatë periudhës së menopauzës;
- ndihmë pediatrike;
- vaksinimi i detyruar (dhe i rekomanduar);
- këshilla mbi probleme shoqërore dhe psikologjike.

251. Ku ta gjej adresën e konsultores familjare?

Në numratorin telefonik, në zërin “*Aziende sanitarie locali*” për sa u përket Konsultoreve publike dhe më pas në zërin “*Consultori*” për jo publiket ose në faqet web instituzionale e jo të specializuara.

252. Ekzistojnë shërbime të tjera sociale - shëndetësore?

Po, njësitë territoriale të riaftësimit (UTR) dhe Qëndrat e higjenës mendore (CIM).

253. Cilat vakcina janë të detyrueshme?

Vaksinimet e detyrueshme ndryshojnë nga rajoni në rajon. Në përgjithsi fëmijët, në Itali, janë të detyrueshme vaksinat kundër titanozit, difteritit, poliomyelitit dhe hepatitit B. Këshillohen, por nuk janë të detyrueshme, vaksinat kundër lisë së dhenve, kollës së mirë, dhe vetëm për vajzat, kundër rubeolës. Për të rriturit këshillohen vaksinat kundër titanozit dhe hepatitit B viral.

254. Vaksinat e detyrueshme janë falas?

Po.

255. Ku mund ta kërkojnë çertifikatën e vaksinave?

- Për rregjistrim në shkollën fillore;
- për rregjistrim në kopësht;
- për rregjistrim në çerdhe;
- për rregjistrim në qëndrat verore;
- për pjesëmarrjen në aktivitete sportive të nivelit amatorial, etj.

256. Kush mund të rregjistrohet vullnetarisht në SSN?

Qytetarët e huaj për të cilët nuk është i detyruar rregjistrimi në SSN, duhet të sigurohen kundër rrezikut të sëmundjeve, të dëmtimeve dhe për shtatzaninë. Mund të sigurohen:

- nëpërmjet një sigurimi privat me një institut sigurimesh italian ose të huaj, i vlefshëm në territorin kombëtar;
- nëpërmjet rregjistrimit vullnetar në SSN;
- Kanë të drejtë të sigurohen vullnetarisht në SSN (duke paguar një kontribut vjetor):
- studentët;

- personat sipas Marëveshjes së Strasburgut të 24 nëntorit 1969 (e ratifikuar me ligjin e 18 majit 1973 nr. 304);
- titullarët e lejeqëndrimit për ezidencë të zgjedhur që nuk punojnë;
- punonjësit e Ambasadave;
- kategori të tjera që mund të mbeten.

257. Çfarë dokumentash duhet të paraqes për t'u rregjistruar vullnetarisht në SSN?

- Lejeqëndrim të vlefshëm; Nëse lejeqëndrimi është në fazë ripërtritje, mund të paraqitet leja e skaduar sëbashku me ricevutën e kërkesës së ripërtritjes (e lëshuar nga Kuestura ose nga Posta);
- çertifikatë rezidence dhe çertifikatë të gjëndjes familiare (ose deklaratë mbi vendqëndrimin siç e ke të shkruajtur në lejeqëndrim);
- kodin fiskal;
- faturën e pagesës së kryer.

Duhet të plotësojnë praktikën me dokumenta të tjera:

- studentët (autoçertifikatë regjistrimi në kursin e studimeve);
- të huajt të cilët konsiderohen "*collocati alla pari*" (deklaratë).

258. Nëse nuk kam lejeqëndrim të vlefshëm, çfarë të drejtash kam?

Qytetarëve të huaj, të cilët kanë hyrë dhe/ose qëndrojnë në mënyrë të parregullt në Itali pasi nuk kanë lejeqëndrim ose i ka skaduar prej më shumë se 60 ditësh, u sigurohen, pranë strukturave publike dhe të akredituara, kurat urgjente dhe të domosdoshme ambulatoriale dhe spitalore për sëmundje dhe dëmtime, si edhe ndërhyrje me qëllim parandalimin dhe ruajtjen e shëndetit personal dhe kolektiv, si më poshtë:

- ndërhyrje me qëllim mbrojtjen e shtatzanisë dhe të mëmësisë;
- vaksinime;
- ndërhyrje të profilaksisë ndërkombëtare;
- profilaksi, diagnozë, dhe kurim i sëmundjeve infektive;
- aktivitete me qëllim mbrojtjen e shëndetit mendor.

1.4 I huaji përkohsisht në territorin italian (STP)

Qytetarëve të huaj, të cilët ndodhen në mënyrë të parregullt në territorin italian, u lëshohet një kod identifikimi, i quajtur STP (*Straniero Temporaneamente Presente*), i vlefshëm për 6 muaj dhe i rinovueshëm.

Kur qytetari i huaj ka nevojë për shërbimet mjeksore dhe shkon pranë strukturave ku ofrohen këto lloje shërbimesh, strukturat nuk mund të denoncojnë faktin pranë autoriteteve policore, me përjashtim të rasteve kur parashikohet nga ligji.

259. Mund të përfitoj shërbime shëndetësore edhe në rast se nuk mund t'i paguaj?

Nëse qytetari i huaj nuk mund të paguaj të gjithë shërbimin, mund të paguaj vetëm një pjesë të tij (*quota di partecipazione*).

Qytetari i huaj i cili nuk mund të paguaj shumën e parashikuar (*situazione di indigenza*) mund të mos e paguajë, duke nënshkruar një deklaratë "*dichiarazione di indigenza*", e vlefshme për 6 muaj.

260. Cilat janë shërbimet që mund të përfitoj, edhe nëse nuk kam mundësi për të paguar?

Ashtu si edhe për qytetarët italianë, edhe i huaji, i cili është i parregullt në territorin italian, në kushte pamundësie për të paguar, mund të përfitojë këto shërbime:

- shërbime shëndetësore të nivelit të parë;
- urgjenca;
- shtatzani;
- patologji të përcaktuara;
- në bazë të moshës ose në gjëndje të rëndë invaliditeti.